

Utbildningsplan

Socionomprogrammet 210 högskolepoäng

Social Work Programme 210 Credits*

1. Programmets mål

1.1 Mål enligt Högskolelagen (1992:1434), 1 kap. 8 §:

Utbildning på grundnivå ska väsentligen bygga på de kunskaper som eleverna får på nationella program i gymnasieskolan eller motsvarande kunskaper.

Utbildning på grundnivå ska utveckla studenternas

- förmåga att göra självständiga och kritiska bedömningar,
- förmåga att självständigt urskilja, formulera och lösa problem, och
- beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Inom det område som utbildningen avser ska studenterna, utöver kunskaper och färdigheter, utveckla förmåga att

- söka och värdera kunskap på vetenskaplig nivå,
- följa kunskapsutvecklingen, och
- utbyta kunskaper även med personer utan specialkunskaper inom området.

1.2 Examensmål enligt Högskoleförordningen (1993:100), bilaga 2:

För socionomexamen skall studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för självständigt socialt arbete på individ-, grupp- och samhällsnivå.

För socionomexamen skall studenten kunna:

Kunskap och förståelse

- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund samt kännedom om aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete,
- visa kunskap om och förståelse för samspelet mellan individers och gruppers sociala situation, levnadsvillkor, fysiska och psykiska hälsa samt funktionsförmåga i förhållande till samhälleliga och andra bakomliggande faktorer,
- visa kunskap om ledning av socialt arbete,
- visa kunskap om och förståelse för barns behov och sådana samhälls- och familjeförhållanden som påverkar kvinnors och mäns livsbetingelser, och
- visa kunskap om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer.

Färdighet och förmåga

- visa sådan färdighet och förmåga som krävs för att utveckla och genomföra socialt arbete på olika nivåer i samhället i samarbete med de människor som berörs,
- visa förmåga att tillämpa relevanta författningar i synnerhet inom det sociala området,
- visa förmåga att förstå, utreda och analysera sociala processer och problem, och
- visa förmåga att identifiera, strukturera, utreda och utvärdera insatser på individ-, grupp- och samhällsnivå.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- visa självkänedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga att med helhetssyn på människan göra åtgärdsbedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna,
- visa förmåga till ett professionellt bemötande och förhållningssätt,
- visa insikt om betydelsen av lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

1.3 Utbildningsprogrammets mål

För socionomexamen vid Högskolan Dalarna ska studenten, utöver de mål som anges i examensordningen

- visa förmåga att integrera teoretisk och praktisk kunskap i det professionella yrkesutövandet inom hela det sociala arbetets verksamhetsfält.

2. Huvudsaklig uppläggning

Socionomprogrammet är en bred yrkes- och forskningsförberedande utbildning som ska förbereda för en framtida anställning inom välfärdsområden såsom socialtjänst, arbetsförmedling, försäkringskassa, skola, hälso- och sjukvård, frivård, frivilliga organisationer o.d. Generalistkompetens inom välfärdsområdet, brukarperspektiv och samverkan mellan olika aktörer inom det sociala verksamhetsområdet är centrala led i utbildningen. Efter genomförda programstudier ska studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för självständigt socialt arbete på individ-, grupp- och samhällsnivå.

Programmet omfattar 7 terminer, sammanlagt 210 högskolepoäng, och bygger på en integration av campus- och verksamhetsförlagda studier. Utbildningen bärs upp av kurser

inom kunskapsområdena socialt arbete, sociologi och rättsvetenskap.

De ingående kurserna syftar till att studenten ska förvärva grundläggande kunskaper om samhällsstruktur, social handling, välfärd, samhällsekonomi, skilda målgrupper och problemskapande förhållanden i samhället. Kurserna belyser samspelet mellan individen, gruppen och institutioner i samhället samt utvecklings- och socialisationsprocesser. Även kunskap om rättssystemets värden, begrepp och lagar ingår. Kurserna integrerar skilda vetenskapliga och organisatoriska perspektiv på sociala fenomen samt ger kunskaper i arbets-, forsknings- och utvärderingsmetoder. Personlig och professionell utveckling ingår i olika mål i skilda kurser. Genus- och jämställdhetsfrågorna behandlas fortlöpande, liksom etiska frågor av relevans för det sociala arbetet. Även internationella och interkulturella perspektiv på socialt arbete, socialpolitik och en hållbar social utveckling behandlas kontinuerligt genom utbildningen. Till samtliga kurser finns det studiehandledningar som utifrån kursplanen på ett konkret sätt redogör för arbetsformer och betygskriterier i kurserna.

Kurserna i socialt arbete omfattar såväl teoretiska som praktiska perspektiv på det sociala verksamhetsfältet. I ämnet socialt arbete behandlas sociala fenomen och sociala problem på individ-, grupp- och samhällsnivå, likväl som förhållningssätt och insatser för personer med olika behov och i olika åldrar. Kurserna i socialt arbete på socionomprogrammet kännetecknas av en integrering av praktiska och teoretiska kunskaper.

Kurserna i sociologi omfattar kunskaper i sociologisk teori och metod. Denna teoretiska och metodiska grund används för att analysera och kritiskt granska sociala fenomen under hela programmet. Tillämpningsuppgifter och sociologisk analys inriktas mot det sociala arbetets verksamhetsfält.

Campusförlagd utbildning

180 högskolepoäng i utbildningen är campusförlagd utbildning. Den campusförlagda utbildningen består i huvudsak av föreläsningar, seminarier, övningar, inlämningsuppgifter och grupparbeten. Som ett led i integreringen av teori och praktik finns det även vissa moment i form av fältstudier i den campusförlagda utbildningen som även kan ses som verksamhetsförlagd utbildning.

Verksamhetsförlagd utbildning (Vfu)

I samtliga kurser ingår verksamhetsanknytning som inriktas mot det sociala arbetets verksamhetsfält i bred mening, och som sker i form av fältkontakter, fältuppgifter, fältseminarier och/eller fältstudier. Programmets fältstudier omfattar 30 högskolepoäng och syftar till att integrera teori och praktik, fördjupa kunskapen inom välfärdsområdet, och utveckla den yrkesmässiga och personliga identiteten. De 30 högskolepoängen är uppdelade på tre perioder. Den första perioden omfattar 4,5 högskolepoäng, den andra

omfattar 10,5 högskolepoäng och den avslutande tredje perioden omfattar 15 högskolepoäng. Under den första perioden, som ingår i termin 2, är det en tonvikt på att observera och beskriva det sociala arbetets praktik. Under period två, termin 3, ökar andelen eget arbete under handledning och under den tredje perioden, termin 6, förväntas studenten kunna utföra tilldelade uppgifter mer självständigt. Under varje fältstudieperiod genomförs fältseminarium i mindre grupper med studenter, verksamhetsförlagda utbildare samt lärare från programmet. På seminariet diskuteras studenters praktiska erfarenheter kopplat till teoretiska perspektiv och det sker även en skriftlig dokumentation i form av en fältuppgift. Även studentens personliga och professionella utveckling diskuteras. Som en del i den verksamhetsförlagda utbildningen genomförs ett utvecklingssamtal mellan studenten och dennes verksamhetsförlagda utbildare i slutet av varje termin. Detta samtal har tonvikt på personlig och professionell utveckling.

Personlig och professionell utveckling (PPU)

Programmet syftar till att ge studenten möjligheter till personlig och professionell utveckling. Här ingår det att visa självkännedom och empatisk förmåga samt att visa förmåga till ett professionellt bemötande och förhållningssätt. Personlig och professionell utveckling går som ett tema genom hela utbildningen. Mål gällande personlig och professionell utveckling finns i alla kurser i socialt arbete, även andra kurser kan innehålla sådana mål. Genom att bearbeta teoretiska aspekter och praktiska erfarenheter i relation till personlighet i till exempel seminarier, olika övningar och verksamhetsförlagda studier ges studenter möjligheter till självreflektion. Det sker under hela utbildningen en fördjupning kring förmågan att se sin egen personliga roll i förhållande till professionellt socialt arbete. I början av utbildningen är fokus att kunna förstå betydelsen av den egna personligheten i relation till den professionella yrkesrollen. I slutet av utbildningen ska studenten kunna reflektera och analysera kring sin personlighets betydelse i olika former av socialt arbete.

Brukarperspektiv

Ett brukarperspektiv betraktas som en förutsättning för att studenterna ska rustas för att möta klienter i en evidensbaserad social praktik.

Detta innebär att studenters kunskaper om brukares erfarenheter, kompetens och former för delaktighet ökar, samt att brukarkunskapen systematiskt används i utbildningen som en komplementär kunskapskälla

Vetenskapligt tänkande och forskningsmetoder

I programmet finns en progression vad gäller vetenskapsteori, vetenskapliga metoder och vetenskapligt tänkande både genom specifika kurser och genom lärandemål i andra kurser. I detta ingår även undervisning i att söka och värdera information. Under utbildningens första termin förväntas studenten inhämta grundläggande kunskaper om vetenskapsteori, vetenskapliga metoder och vetenskapligt tänkande. Tillämpningar, färdigheter och förmåga

tränas därefter löpande i samtliga kurser i programmet, och studenten ges även möjlighet att reflektera över vetenskapligt tänkande i förhållande till praktik inom det sociala arbetets olika fält på individ-, grupp och samhällsnivå. Under termin fem fördjupas kunskaperna genom ytterligare en specifik kurs, vilken också förbereder studenten för det examensarbete som genomförs på termin sex.

Professionsseminarier

Professionsseminarier innehåller föreläsning och seminarium om aktuell forskning eller information om olika professioner i socialt arbete. Det organiseras i samverkan mellan programmet och yrkeslivet en gång per termin. Syftet är att ge studenter och representanter för det sociala verksamhetsfältet inblick i och möjligheter till att delta i diskussioner som rör det sociala arbetets forskning och framtida utveckling. Detta ska även ge studenterna en möjlighet att utveckla tankar om sin framtida yrkesroll. Professionsseminarierna är en obligatorisk del av programmet.

3. Programmets kurser

Programmets kurser terminsvis

Termin 1

Socialt arbete som profession, grundnivå 1, 7,5 högskolepoäng

Introduktion till vetenskapligt arbete, grundnivå 1, 7,5 högskolepoäng

Sociologiska perspektiv på socialt arbete, grundnivå 1, 7,5 högskolepoäng

Psykologiska perspektiv på socialt arbete, grundnivå 1, 7,5 högskolepoäng

Termin 2

Socialpolitik, grundnivå 1, 7,5 högskolepoäng

Socialrätt I, grundnivå 1, 7,5 högskolepoäng

Välfärdsinsatser och brukarperspektiv, grundnivå 1, 15 högskolepoäng

Termin 3

Försörjning, rehabilitering och aktivering, grundnivå 1, 7,5 högskolepoäng

Organisation, grupp och samverkan, grundnivå 1, 15 högskolepoäng

Makt, maktutövning och motmakt, grundnivå 1, 7,5 högskolepoäng

Termin 4

Socialrätt II, grundnivå 1, 7,5 högskolepoäng

Missbruk och beroende, grundnivå 1, 7,5 högskolepoäng

Familjeperspektiv på socialt arbete, grundnivå 1, 7,5 högskolepoäng

Perspektiv på våld, grundnivå 1, 7,5 högskolepoäng

Termin 5

Utredning i socialt arbete, grundnivå 1, 7,5 högskolepoäng

Arbetsmetoder i socialt arbete, grundnivå II, 7,5 högskolepoäng

Sociala exkluderingsprocesser, grundnivå 1, 7,5 högskolepoäng

Forskningsmetoder och vetenskaplighet i socialt arbete, grundnivå II, 7,5 högskolepoäng

Termin 6

Socialt arbete i praktik och teori, grundnivå II, 15 högskolepoäng

Examensarbete för socionomexamen, grundnivå II, 15 högskolepoäng

Termin 7

Ledarskap och verksamhetsutveckling i socialt arbete, avancerad nivå, 7,5 högskolepoäng

Valfri kurs/valfria kurser om 7,5x2 eller 15 högskolepoäng i ämnena socialt arbete, sociologi eller rättsvetenskap.

Etik i socialt arbete, avancerad nivå, 7,5 högskolepoäng

4. Examensbenämning

Socionomexamen (Degree of Bachelor of Science in Social Work).

5. Behörighetskrav

Grundläggande behörighet samt Matematik 2a alt 2b alt 2c, Samhällskunskap 1b alt 1a1+1a2

Områdesbehörighet 5/A5 eller motsvarande kunskaper

6. Summary in English

Bachelor of Science in Social Work, 210 higher education credits

A Degree of Bachelor of Science in Social Work is awarded after the student has completed the courses required to gain 210 higher education (HE) credits.

For a Degree of Bachelor of Science in Social Work, the student shall demonstrate the knowledge and skills required to work autonomously as a social work practitioner at individual, group and community level.

For the Degree of Bachelor of Science in Social Work the student shall:

Knowledge and understanding

- Demonstrate knowledge of the disciplinary foundation of the field as well as awareness of current research and development work.

- Demonstrate knowledge and understanding of the interaction between individuals and groups and their social situation, existential circumstances, physical and mental health and

their functional capacity in relation to social and other underlying factors.

- Demonstrate knowledge of the management of social work.
- Demonstrate knowledge and understanding of the needs of children and the social and family circumstances that affect the existential conditions of women and men.
- Demonstrate knowledge of men's violence against women and violence in close relationships.

Competence and skills

- Demonstrate the competence and skills required to develop and undertake social work at different levels in the community in cooperation with those concerned.
- Demonstrate the ability to apply relevant statutory provisions, especially those relating to the social field.
- Demonstrate the ability to understand, investigate and analyse social processes and problems.
- Demonstrate the ability to identify, structure, study and evaluate interventions at individual, group and community level.

Judgement and approach

- Demonstrate self-awareness and the capacity for empathy.
- Demonstrate an ability to assess interventions using a holistic approach to individuals informed by the relevant disciplinary, social and ethical aspects and taking particular account of human rights.
- Demonstrate a capacity for professional conduct and attitudes.
- Demonstrate insight regarding the importance of teamwork and cooperation with other professional categories.
- Demonstrate an ability to identify the need for further knowledge and undertake continuous development of his or her skills.

For the Degree of Bachelor of Science in Social Work the student shall also

- Show the ability to integrate theoretical and practical knowledge in professional practice within the whole field of social work.

7. Övrigt

Under utbildningen på programmet är studenten knuten till yrkeslivet genom partnersamverkan med det sociala arbetets yrkesfält i regionen. Utöver socialtjänst ingår där arbetsförmedling, försäkringskassa, kriminalvård, skola, frivilliga organisationer med flera. Samverkan syftar till att skapa goda förutsättningar att utbilda väl kvalificerade och professionella socialarbetare i en ömsesidig växelverkan mellan Höskolan och yrkesfältet.

Högskolan har ett utbildningsansvar för hela utbildningen inklusive den verksamhetsförlagda utbildningen.

Fastställt:

Fastställt i Områdesnämnden Vård och omsorg 2017-02-20
Utbildningsplanen gäller fr.o.m. HT 2017

Reviderad:

Reviderad 2019-03-22
Revideringen är giltig fr.o.m. VT 2019